

WOJEWODA LUBELSKI

NK.II.0911/ 444 /09

Lublin, 2009-12-30

Rozstrzygnięcie nadzorcze
stwierdzające nieważność uchwały Nr XLII/391/09 Rady Miasta Puławy z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIX/271/05 Rady Miasta Puławy z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Miasto Puławy w części obejmującej § 1 ust. 3 w brzmieniu „może” oraz § 4 w brzmieniu „z mocą od 1 listopada 2009 r.”

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.)

stwierdzam nieważność
uchwały Nr XLII/391/09 Rady Miasta Puławy z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIX/271/05 Rady Miasta Puławy z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Miasto Puławy w części obejmującej § 1 ust. 3 w brzmieniu „może” oraz § 4 w brzmieniu „z mocą od 1 listopada 2009 r.”

Uzasadnienie

Uchwała Nr XLII/391/09 Rady Miasta Puławy została doręczona organowi nadzoru w dniu 30 listopada 2009 r.

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90 f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm) Rada Miasta Puławy dokonała zmian w uchwale Nr XXIX/271/05 Rady Miasta Puławy z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Miasto Puławy.

Zgodnie z powołanym przepisem art. 90 f ustawy o systemie oświaty: „Rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami

pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności: 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1; 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy; 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego; 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego”.

Zatem w przepisie tym wskazano obligatoryjne elementy, jakie rada gminy winna uwzględnić podejmując uchwałę stanowiącą regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy. Pominięcie przez radę gminy któregoś z wymienionych upoważnienia ma bowiem istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu oraz skutkuje brakiem pełnej jego realizacji. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawę. Niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały, skutkuje zaś istotnym naruszeniem prawa.

Wadliwość przedmiotowej uchwały dotyczy niewypełnienia zakresu ustawowego upoważnienia wynikającego z powołanych wyżej przepisów, gdyż Rada Miasta nie uwzględniła w wymaganym zakresie sposobu ustalania wysokości stypendium szkolnego w sytuacji zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 90d ustawy o systemie oświaty, do czego ustawodawca wprost zobowiązał radę gminy.

W § 2 załącznika do uchwały Nr XXIX/271/05 Rada Miasta Puławy dodała ust. 4, w brzmieniu: „Wysokość stypendium szkolnego, o którym mowa z ust. 2 może być zwiększona o 2 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w przypadku wystąpienia w rodzinie ucznia jednej z okoliczności, o których mowa w § 1 ust. 5.” Zdaniem organu nadzoru przyjęcie takiej regulacji nie jest wystarczające aby uznać, że Rada Miasta wypełniła ustawowe upoważnienie z art. 90f ustawy o systemie oświaty. Prawidłowe wypełnienie ustawowego upoważnienia wymaga bowiem określenia przez radę gminy w stosownej uchwale: sposobu ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Z regulacji uchwały powinno wynikać jednoznacznie, jaka wysokość stypendium przysługuje osobie znajdującej się w sytuacji określonej w § 1 ust. 5 Regulaminu. Tylko w takim wypadku delegacja ustawowa zostanie wypełniona. W innej sytuacji uchwała jest ułomna, a jej wadliwość prowadzi do istotnego naruszenia prawa.

Tymczasem w przytoczonej powyżej regulacji Regulaminu uchwalonego przez Radę Miasta Puławy, swobodnemu uznaniu Prezydenta Miasta pozostawiono ocenę, czy zaistnienie okoliczności wskazanych w § 1 ust. 5 Regulaminu uprawnia daną osobę do uzyskania wyższego stypendium czy też nie. Co więcej, zapis taki dopuszcza również sytuację, kiedy pomimo

zaistnienia powyższych okoliczności, wysokość stypendium szkolnego nie zostanie zwiększona.

Oznacza to zatem w praktyce, że przez okres obowiązywania uchwały potencjalni jej adresaci nie będą mieli możliwości stwierdzenia, czy zaistnienie określonych uchwałą okoliczności uprawnia ich do uzyskania określonego, w § 2 ust. 4 Regulaminu, stypendium. Natomiast uchwała w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest aktem prawa miejscowego i jako taka, powinna być zredagowana w taki sposób, aby przeciętny jej adresat jednoznacznie mógł zrozumieć wynikające z niej uprawnienia lub obowiązki. Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika bowiem konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, precyzyjnie i kompleksowo realizujących delegację ustawową.

Ponadto w § 4 uchwały Nr XLII/391/09 stwierdzono, iż „uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, z mocą od 1 listopada 2009 r.”

Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68 poz. 449).

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 4 ust. 1 ustawy akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Wprawdzie w art. 5 powołanej ustawy ustawodawca przewidział możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, ale jedynie pod warunkiem, że zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Jednakże w literaturze przyjmuje się jednomyślnie, że wstecznej mocy obowiązującej nie można z pewnością nadać przepisom nakładającym na obywateli obowiązki, pozbawiającym uprawnień, oraz takim które przewidują za ich naruszenie karę grzywny (Paczocho Mirosław, *Ogłaszanie samorządowych aktów prawnych*, cz. I. Teza nr 7, LEX nr 38940/7).

Porównanie treści § 2 ust. 3 wprowadzonego uchwałą Nr XLII/391/09 z dnia 26 listopada 2009 r. do Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Miasto Puławy, z treścią § 2 ust. 2 powyższego Regulaminu stanowiącego Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXIX/271/05 Rady Miasta Puławy z dnia 24 lutego 2005 r., prowadzi do wniosku, że nowy sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego, poprzez zmniejszenie należnej kwoty, pozbawia beneficjentów tego stypendium korzyści materialnych, jakie uzyskują na mocy dotychczas obowiązującej uchwały z dnia 24 lutego 2005 r.

Mając na uwadze powyższe, uchwała Nr XLII/391/09 jako akt prawa miejscowego powinna wejść w życie po upływie 14 dni od daty jej publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Nadanie uchwale wstecznej mocy obowiązującej stanowi istotne naruszenie art. 4 ust. 1 w związku z art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLII/391/09 we wskazanej wyżej części, jest uzasadnione

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

w z. Wojewody Lubelskiego

Henryka Strojnowska
Wicewojewoda

Otrzymują:

- 1) Prezydent Miasta Puławy
- 2) Przewodniczący Rady Miasta Puławy